

Česar imajo kavarnarji in gostilničarji zelo veliko škoda.

Sv. Goro pri Gorici. Vsem Slovincem dobro znano romarsko cerkev Sv. Goro pri Gorici, katero so porušile laške granate, sedaj pridno gradijo. Cerkev bo precej prostorna in se iz Gorice prav lepo vidi. Samostan bo imel 16 do 18 prostorov. Ako bo vreme ugodno, bodo vse stavbe v kratkem pod streho. Prihodnjo pomlad bodo že otvorili božjo pot. Že sedaj pobožni Slovenci prav pridno prihajajo na Sv. Goro. Sani eno nedeljo je bilo na Sv. Gori okrog 150 Slovencev. Radi bi imeli službo božjo, toda italijanska vlada dela ovire. Pod razvalinami so našli kose velikega zvonca, ki so tehtali sedem meterskih stotov. Vzgladna je požrtvovalnost Slovencev, da bi na mestu ruševin nastala lepa nova romarska cerkev.

Za naše sirote je poslal papež našemu nunciju v Beograd 500 000 lir, da jih razdeli ta med jugoslovanske reveže.

Gospodarstvo.

Gnojenje vinogradov.

Najboljši uspeh je dosežen, ako se trs gnoji v jeseni. Če je dosti gnojla, naj se povprečno in na široko po vinogradu raztrosi in zakopje, drugače se pa samo posamezni slabi trsi, kakor domači izraz izjavi, kottljivo.

Pri triletnem redu se računani na trs 8-10 kg hlevskega gnojla. Jesenska kop že ima sama na sebi skoraj toliko vpliva, kakor gnojenje samo, ker mraz čez zimo redilne snovi na novo iz zemlje razkroji.

Posebno priporočljiva je poleg hlevskega gnojla poraba umetnih gnojil in sicer sploh vse tri vrste gnojil: apneni dušik 200-300 kg na oral, superfosfat 150-200 kg in kalijeva sol 150-200 kg na oral. Na en trs približno 2 dobri pešici.

Poskušnje so pokazale, da se dobi na oral vinograda 3-9 polovnjakov več vina, kakor brez gnojla, potem, da je kakovost mošta za 1-3% sladkorja več, torej tudi boljše vino nego pri slabo gnojenih gorcih.

Če je tudi vinograd s hlevskim gnojem dovolj gnojen, še ima vporaba umetnih gnojil uspeh posebno, če komplotno rabimo vse tri vrste umetnih gnojil.

Gnojila, naj so hlevska ali umetna, se morajo zakopati v zemljo.

Pri vinogradih s slabim trsjem, katero nima dovolj razvitih korenin, je uspeh gnojenja slabši nego pri dobrem stanju trsa, torej naj se ne čaka, da trsje preveč oslabi, ampak naj se vsako drugo, oziroma vsako tretje leto pošteno gnoji, da ostane trs kroški.

Kjer je rožje približno 2 m dolgo, se dušikova gnojila ne smejo rabiti, ampak samo fosfati in kalijeva soli, ker drugače plesnoba na grozdju prevlada in rožje slabo dozori.

Fr. Rudl.

Invalidni davek. Vlada je sklenila pobirati za leto 1920/21 takozvani invalidni davek, kateri se bo odmerjal po svoti uplanih celoletnih skupnih davkov. Kdor n. pr. plačuje na leto do 30 K vseh davkov, bo moral plačati 8 K invalidnega davka. Ta davek bo naraščal s svoto plačujočih davkov in ne bo presegal 20% od predpisanih celokupnih letnih davkov. Invalidni davek se bo pobiral naknadno od vseh onih, ki so za leto 1920 že plačali da ke. Zamudne obresti od invalidnega davka se pa bodo pobirale začevši od 1 decembra tekočega leta.

Izvoz sadja. Dravno ravnateljstvo carine naznanja, da je op. oščno od os. garanja valute pri izvozu samo sveže sadje, ne pa tudi suho sadje, kakor se je marsikje napačno razumelo.

Vendar enkrat! Stari bankovci po 1, 2 in 10 K pridejo v najkrajšem času iz prometa in sicer stopi tozadevna naredba v veljavo takoj po končanem volitvah v ustavotvorno skupščino.

Dopisi.

Laenica. Ne marajo jih več — koga? Samostojnih voditeljev. Saj ste brali častno izjavo v „Slov. Gosp.“, v katerih naši poštene moške obsojajo zloglasno Samostojno. In to v kraja, kjer živi sam prerok — oče Mermolja. Ljudje so spoznali, da on ni pravi prijatelj ljudstva, zato so mu v bližini živeči obrabili hrbet ter pristopili zopet v našo mogočeno Kmetško zvezo. Slovenci, spreglejte tudi drugod, pokažite Samostojnežem figo, pa volite 28. t. m. kandidate Kmetške zveze.

Jaroslava. Malo je menda krajov, kjer bi se mudilo kmetškemu ljudstvu toliko ugodnosti kot ravno pri nas. Mešetar in tukajšnji naseljenec Mermolja nas je lansko zimo ogreval z dvor-

skimi štori (žal ostalo je samo pri obljubah). Šentjurski Drogenik nam je na vsi moč kričaje objubil samostojna nebesa, velikan Gungl pa nam deli popolnoma zastoj, pa ne grajščinske zemlje, ampak le ničvredne samostojne letake. Preteklo nedeljo je kljub padajočim snežinkam vstrajal in ponujal mimoidočim svoj samostojni evangelij. Seveda so nekateri tiste papirje takoj raztrgali, drugi pa se vnetemu samostojnemu misijonarju smejala v obraz. Oče Gungl pa so polni navdušenja izrekli, da ne bodo več volili gospode, naj reče kdor, kar hoče. Prav imate velesamostojnež Gungl, tudi ostali Jareničani bomo dne 28. t. m. volili edino le kandidate Kmetške zveze, v prvi vrsti našega rojaka kmeta Roškarja.

Pri Sv. Juriju na Pesnici je 21. t. m. imel dr. Jankovič volilni shod. Razložil je najbolj aktualne zadeve in delo dozdajnih zastopnikov SKZ, kar so zborovalci vzeli z zadovoljstvom na znanje. Bivši nemškutarji, zdaj vzor-samostojneži so že med govorom delali opazke, ki se njih, neprimernosti večinoma pač niti zavedali niso, pa jih je govornik s kratkimi, prepričevalnimi odgovori spravil k molku. Nato pa je nastopil tamošnji nadučitelj g. Robnik ter kot popolnoma nadstrankarski presojevalec naših političnih razmer govori o vsem mogočem in še o marsičem drugem ter slednjič dolžil SLS in njene volitelje, da izrabljajo najsvetejše verske svetinje v politične svrha, kar je „dokazal“ z otroškimi ropotcem, ki ga je nje gova kuharica kupila od kramarja pri misijonu (čudno, da ni rekel, da ji ga je misijonar vsilil v spovednici), pa ga je njegov enoletni stavek polomil, če prav je bila na njem Kristusova podoba! Na ta govor, seveda idealno vzvišen nad vsako demagogijo, je dobil od dr. Jankoviča zaslužen odgovor. Spreobračanje bivših štajercijancev, ki niso poprej sploh ničesar čitali ali pa le „Stajerca“ in zdaj „Kmetijski list“, kajpada ni lahka naloga in prerakanje z njih nevednostjo, ki se dostikrat družji s surovostjo, je večinoma brezplodno; toda vsi treznostiški so jih po tem njih nastopu lahko bolje spoznali in se bodo pri volitvah lahko odločili ter oddali svoje glasove za SKZ, koje zastopniki so doslej delali tako nesebično v blagor naroda in ki so vkljub vsestranskem nasprotovanju sami dosegli in izvršili skoro vse, kar se je doslej za naše kmetško ljudstvo koristnega storilo ali doseglo. Od samostojnih pa vsaj to s sigurnostjo pričakujemo, da si bodo po nadučiteljevem naročilu in v zvezi kupili knjigo evangeljev, jo pridno prebirali in seveda tudi v cerkvi poslušali pa po njej urejali svoje življenje: potem smo pa itak kmalu vsi skupaj!

Sv. Barbara pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas dobro obiskan shod SKZ. Samostojneži so že pred sv. mašo grozili, da shod razbižejo. In res, že pri prvih besedah g. Roškarja so s svojimi surovimi medklici pokazali, koliko olike imajo. Med prvimi je motil g. govornika, agitator Samostojne, rogovilež Bračič, ki je s svojim surovim obnašanjem in neutemeljnimi opazkami pokazal, da se „prav dobro“ razume na kulturo, ki jo razširja čednostna Samostojna, na politiko sploh pa ravno toliko kot zajec na boben. Nato se je vzdignil kmet Ribič, katerega še predobro poznamo iz-dobe, ko je „rihtarja spilal“. Ta je rekel: „Mi ne potrebujemo nobene nad vlade“ se lahko sami vladamo, smo dovolj zreli.“ — nakar mu kmet soobčan zasoli: „Seveda Ribič, ti že, zato pa so te vrgli z rihtarjevega stolca.“ (Gromovito odobravanje). Skrajno surovo, naravnost barabsko se je vedel znani šnopsar Vijačko, kateremu samo zapojemo: „Pijanec si bil, pijanec še boš, dokler po svetu potikal se boš“. Svoje surove besede boš še obžaloval. Konečno se je še po surovosti posebno odlikoval majhen duševno zaostali, nevedni in zapeljan revček-občinski tepček Koemut po domače „Vutek“. G. govornik se je izrazil sam: „Prisostoval sem že mnogim shodom, toda take surovosti še nisem nikjer našel“. Konečno so dosegli samostojneži s svojim razgrajanjem toliko, da je moral gospod govornik nehati. Sklicatelji so bili prisiljeni poslati po orožništvo, kar je pa malo vplivalo na te divjake. Kljub prisotnosti orožnika se razgrajali naprej in grozili celo s pretepom. Vsi ted tega so morali premestiti prostor zborovanja. Shod oziroma zaupno zborovanje se je mirno nadaljevalo v župnišču. Mi farani obsojamo in obžalujemo to skrajno surovost in obnašanje samostojnežev in od njih zapeljanih revežev, nad katerimi so se celo zgražali nekateri zmernejši člani „Samostojne“. In njim naj damo svoje glasove, njim razgrajajem, njim naj zaupamo srečno bodočnost nas in naših faranov?! Toraj dragi sofarani, ako si hočete zagotoviti srečno bodočnost, volite vsi kandidate Kmetške zveze. Spustite torej krogljico v škrinjico z znakom rdečega križa na belem polju in vaša prihodnost bo srečna, ker jo bodo ustvarili poštene krščanski mo že edino pri katoliški stranki Kmetški zvezi.

Bog pri Ptuj. Prej je bil pri rdečih, sedaj lovi po občini vsakega, ki bi se dal živ zabiti v mrliško krsto. Mož je jako male postave, rahi pa velike besede, kedar se pritožuje in čenča, da ima slabe sosedje. Kot majhen obrtnik bi se ne smel pehati za kapitalista, za katere nori nova Samostojna ter zatira delavca in kmeta, zato svetujemo mizrsju Podgorščaku, naj le pridno dela za Samostojno velikanško mrliško trago, katero naj dovrši do 28. t. m., ker isti

dan bo tudi Podgoršek res samostojno — zaspal.

Bog pri Ptuj. Par najetih delavcev hujska sedaj proti kmetom in deluje v „okviru“ demokratske stranke za juče in bogate mestne dohtarje. To bomo pomnili. Kdor sedaj pri volitvah orje proti nam kmetom, bo sam oral na svoji njivi — brez nas kmetov. Naj si naš Franček tedaj kot orača naprosi — juda in dohtarjal! Naj le zvižgajo in orjejo po svojih notah!

Hajdina. Naše krščansko taborišče stoji pred mestom, poznamo torej prav dobro razne pristase vsek strank, katerim pa ne za pamo, ker vlečejo le svojo mačjo dreto o „farjih“, resnega gospodarskega programa, ki bi pomagal delavcu in malemu posestniku, pa sploh nimajo. Zato čast našim gostilničarjem! V občini Hajdina in Slovenjvas je deset krčmarjev, vendar nobeden ne prepusti svojega lokala za shod protikrščanskim strankam. Hajdinačani ostanemo zvesti svoji Slovenski kmetški zvezi.

Mezgovci pri Ptuj. V nedeljo ponoči so v Mezgovcih ustrelili fantje domačega fanta. Stariši, prav posebno vi očetje: bolj odločno uveljavite svoje očetovsko pravico, da ne bo lakšnih tolovajstev!

Mešančel pri Ptuj. Glavni steber Samostojne pri nas je g. Sok. Mi in Spodnje Ptujsko polje ga poznamo samo iz tega, da se je strašno bal vojaške suknje in zato prav pridno kot komisar rekviriral. Nad njim je držal svojo roko njegov zaščitnik Pirkmajer. Delovati je znal tako, da smo mi morali izprazniti ne samo žitne kašte, temveč tudi naše hleve; pri njem pa so ostale vse kravice in vsi volički in regiment kur in puranov je imel dovolj žita. Svoje „bogaboječnost“ pa je pokazal s tem, da ga že 2 leti ni bilo pri cerkvi. Da se bo v tem popravil, navzvejujejo nekateri, naj vsako nedeljo skličemo shod, da bo prišel bliže cerkve. Baje bodo prišli potem rečne k cerkvi vsi drugi enaki njegovi somišljeniki, or pa bo vodil to procesijo spokornikov.

Strnišče. Naši komunisti pricejajo shode po bližnjih vaseh ter v svoji slepi strasti mešajo le „farško“ polento. Ti begunci so čudna zmes; komunisti imajo veliko denarja za pijačo, tovariši nekomunisti pa prosijo za živila. Pred nekaterimi dnevi sta dva duhovnika podarila dva ma beguncem: voziček krompirja in fižola za na pot v domovino, z te so potem komunisti na prvem svojem shodu enega teh duhovnikov grdo in brez vsakega poviada komunistično trgali. Komunisti bi radi po ruskem vzorcu le delili, jedli in pili, vsi drugi naj bi pa stradali.

Sv. Bolnik v Slov. gor. Narodni gostje na svatbi Franca Krajca, dolgoletnega za-lužnega predsednika našega izobraževalnega društva, in Lizike Simonič so darovali za sklad Slov. Kmetške zveze 140 K. Bog jih živi! Prisrčna hvala!

Retica ob Savinji. Znani rekvizitor-hauptman Sancia in liberalni učitelj Goričan, ki je že enkrat propadel kot kan lidat, sta prišla 21. t. m. v gostilni našega župana Fürsta, ki je postal zelo samostojen, četudi zemljiška knjiga drugače pravi, shod, katerega se je tudi odeložil — vojni dobičkar trgovec Pevec, velik liberalec, kateri bi prihodnjič rad kandidiral. Uspeh shoda je bil ta, da je objubil milijonar Pevec, da bo tako podpril Fürsta, da bo neodvisen od tujega denarja in pravcat — Samostojnež.

Kezje. Ugledno poverjenišтво za javna dela v Ljubljani, h kateremu so se osebno podali gg. načelnik in podnačelnik našega okrajnega zastopa Marko Tomažič in mariborski nota dr. Barle ter naš kandidat Martin Vrečko, izplačalo je te dni kozjanskemu okrajnemu odheru kot prispevek za novo cesto čez Prevorje 190 000 K. Rodoljubnim gospodom čestitamo na uspehu!

Keze. Naše samostojneže mika slava samostojnežev v Sedlarjevem. Hočemo te Jevsnike, Druškoviče in druge v kratkem podrobno popisati in jim pripomoči do slave sedlarskih samostojnežev.

Keze. Trgovec Druškovič je tudi šel za prijateljem Leskošekom med samostojneže, ker si je že preveč nabral denarja od naših ubogih kmetov za slabo robo, skrb-li bomo za novo ceneno trgovino v našem Kozjem poten bo pa očka Druškovič zopet pohleven, kakor je bil še pred 2 leti, ko je moldeval z različnimi prošnjami okoli naših ljudi; naj bo hvaležen, da ima pametno ženo.

Keze. Organizaciji JDŠarjev v Kozjem predseduje dr. Karl Gellingsheim, njegov namestnik pa je dr. Šandor Hraček, veliko besedo ima Antou Vertošek, prej Wertoscheg, — kaj pravite k temu slov. sodniki, ki ste služili pod Gellingsheimom?